

АЕП – Предлог уредбе о правилима за постављање и уклањање павиљона за учеснике

1. Сагледавање постојећег стања.

1) Приказати постојеће стање у предметној области у складу са важећим правним оквиром.

Да ли се у предметној области примењује пропис или предметна област није била уређена прописом? Приказати постигнути учинак примене важећег прописа, и проценити да ли је постигнути учинак примене важећег прописа у складу са циљем који је одређен кад је пропис донет, тј. приказати која одступања су примењена од циљне вредности показатеља учинка. Приказати да ли се решења важећег прописа примењују у потпуности и у складу са роковима прописаним у важећем пропису. Приказати доступне информације и вредности других показатеља који се прате у области уколико предметна област није уређена прописом.

Предлогом Уредбе о правилима за постављање и уклањање павиљона за учеснике (у даљем тексту: Предлог уредбе) ближе се прописују правила за постављање и уклањање павиљона за учеснике, као привременог изложбеног објекта који се поставља и уклања у складу са одредбама Закона о посебним поступцима ради реализације међународне специјализоване изложбе EXPO BELGRADE 2027 ("Службени гласник РС", бр. 92 од 27. октобра 2023, 91 од 23. октобра 2025; (у даљем тексту: Закон), а нарочито садржина и начин издавања привремене грађевинске дозволе за постављање и уклањање павиљона, основни захтеви за павиљон и садржина, начин и поступак израде идејног пројекта павиљона.

Имајући у виду потребу да се у подзаконском акту разраде специфичности које је Закон прописао за павиљоне, циљ је да се релевантна питања која су предмет Предлога уредбе у највећој мери уреде ослањањем на већ постојећа решења из области планирања и изградње објеката, па се тако у области садржине и начина издавања привремене грађевинске дозволе Предлог уредбе ослања на решења Правилника о садржини и начину издавања грађевинске дозволе („Службени гласник РС”, бр. 93/2011 и 103/2013 – УС), док се у области основних захтева за павиљон и садржине, начина и поступка израде идејног пројекта, Предлог уредбе ослања на Правилник о садржини, начину и поступку израде и начину вршења контроле техничке документације према класи и намени објеката („Службени гласник РС”, бр. 96/2023).

До сада није постављен ниједан павиљон за учеснике, с обзиром да је доношење Предлога уредбе предуслов за спровођење поступка постављања и уклањања павиљона у складу са посебним режимом прописаним Законом.

2) Да ли је уочен проблем у области и на коју циљну групу се односи? Представити узроке и последице проблема?

На основу приказа постојећег стања описати проблем који је потребно решити и оценити опасност и размере проблема. Одредити циљне групе на које проблем директно или индиректно утиче (нпр. привредни субјекти у одређеној делатности, угрожене друштвене групе, органе, односно организације који врше јавна овлашћења, итд.) и описати тај утицај. Одредити узроке настанка проблема и његове последице.

Уочени проблем у предметној области односи се на то да постојећи општи режим из области планирања и изградње објеката није прилагођен специфичностима павиљона који се постављају искључиво за потребе Изложбе, имају карактер привремених изложбених објеката, ограничен период коришћења и морају бити постављени и пуштени у функцију у кратким роковима који произлазе из међународних обавеза Републике Србије у вези са организацијом Изложбе.

2. Утврђивање циља.

1) Који циљ је потребно постићи?

Циљ треба да буде дефинисан према жељеним ефектима које је потребно постићи у предметној области у односу на циљну групу или на животну средину, имајући у виду уочени проблем који је потребно решити, као и узроке и последице тог проблема или промену коју је потребно постићи. Циљ треба да буде прецизан, мерљив, друштвено прихватљив, остварив и временски одређен (тј. да садржи рок за постизање).

Циљ доношења Предлога уредбе је да се обезбеди јасан, ефикасан и прилагођен правни оквир за постављање, коришћење и уклањање павиљона за учеснике Изложбе, као специфичних објеката који се постављају и уклањају у складу са Законом и међународним обавезама Републике Србије за спровођење Изложбе.

3) На основу ког показатеља учинка се утврђује да ли је дошло до постизања циља?

Одредити мерљив показатељ учинка на основу ког се прати степен постизања циља и његову почетну и циљну вредност. Уколико није могуће одредити квантитативни показатељ учинка, потребно је навести разлоге због којих то није могуће и одредити квалитативни показатељ учинка.

Кључни показатељ учинка представља благовремено издавање привремених грађевинских дозвола и реализација постављања павиљона у роковима неопходним за припрему и одржавање Изложбе. Као циљна вредност утврђује се да сви павиљони за учеснике буду стављени у функцију најкасније до 15. априла 2027. године, у складу са правилима Изложбе која је усвојио Међународни биро за изложбе, а како би били испуњени услови за одржавање Изложбе у периоду од 15. маја 2027. године до 15. августа 2027. године.

Постизање циљева Предлога уредбе пратиће се пре свега кроз степен благовремене реализације поступака који се односе на издавање привремених грађевинских дозвола и постављање павиљона за учеснике Изложбе. Показатељ учинка огледа се и у броју од најмање 94 планирана павиљона за учеснике за потребе Изложбе, у складу са Досијеом за признање Изложбе, што указује на обим и значај примене посебног правног режима прописаног Предлогом уредбе.

4) Дефинисати извор провере и рокове за прикупљање података за праћење примене прописа.

На који начин, из којих извора провере и у којим роковима ће се прикупљати подаци на основу којих ће се пратити примена прописа (достизање циљне вредности показатеља, потпуност примене решења прописа у складу са планираним роковима, итд.)? Која организациона јединица у оквиру органа ће бити задужена за праћење примене прописа?

За праћење примене Предлога уредбе биће задужено министарство надлежно за послове просторног планирања и изградње објеката, које је надлежно и за издавање привремених грађевинских дозвола. Грађевинска инспекција врши корективни надзор над извођењем радова у складу са издатом привременом грађевинском дозволом, док стручни надзор над извођењем радова врши лице које обавља стручни надзор у складу са прописима којима се уређују планирање и изградња објеката.

Привредно друштво Ехро 2027 д.о.о. Београд, основано ради припреме, организације и управљања Изложбом, преко својих тимова надлежних за планирање, развој и координацију међународних учесника, пратиће реализацију радова на павиљонима, координисати и одобравати пројекте учесника, као и пратити испуњеност рокова за реализацију Изложбе, а све у складу са потписаним уговорима о учешћу са учесницима.

Извори провере обухватају нарочито податке из Централног информационог система за електронско поступање у оквиру обједињене процедуре, као и евиденције и документацију министарства надлежног за послове просторног планирања и изградње објеката.

3. Идентификовање опција.

3) Које су кључне промене које се прописом предлажу ради постизања циља?

Описати предложена решења прописа којима се мењају права и обавезе физичких и правних лица, начин њиховог остваривања, као надлежности и начин вршења надлежности од стране органа јавне управе (нпр. измена услова за излазак на тржиште, измена права и обавеза и/или измена критеријума за остваривање права или испуњење обавеза за грађане и/или привреду, увођење или измена регистра, измена надлежности, формирање нове надлежне институције/укидање или спајање постојећих институција, итд.).

Кључна решења која се предлажу у Предлогу уредбе односе се на ближе уређивање услова, начина и поступка за постављање и уклањање павиљона у оквиру Изложбе, као и на садржину захтева за издавање привремене грађевинске дозволе и поступак издавања исте.

Наиме, Предлогом уредбе је предвиђено да се поступак за издавање привремене грађевинске дозволе покреће подношењем захтева министарству надлежном за послове просторног планирања и изградње кроз Централни информациони систем за електронско поступање у оквиру обједињене процедуре у поступцима за издавање аката у остваривању права на изградњу и употребу објеката. Прописана је обавезна садржина захтева, и предвиђа се да се уз захтев за издавање привремене грађевинске дозволе прилаже и идејни пројекат павиљона, којим се обезбеђује да павиљон, у целини, односно у сваком посебном делу, буде подобан за предвиђено коришћење, као и да, у економски прихватљивом времену коришћења, павиљон испуни све основне захтеве.

Предлог уредбе још предвиђа и да идејни пројекат садржи главну свеску са подацима о пројекту и учесницима, појединачне пројекте по стручним областима, као и елаборате, студије, односно другу техничку документацију прописану Предлогом уредбе. Предлогом уредбе се даље прописује садржина сваког од наведених елемената идејног пројекта, тако што се предвиђа да главна свеска идејног пројекта садржи податке о пројекту и учесницима у постављању и уклањању павиљона, као и друге податке и документе који су битни за издавање привремене грађевинске дозволе и утврђивање испуњења основних захтева за павиљоне у складу са Предлогом уредбе.

Надаље, Предлогом уредбе је предвиђено да се појединачни пројекти идејног пројекта израђују у деловима, према областима, односно, садржају (архитектура, грађевински пројекти, хидротехничке, електроенергетске, телекомуникационе, сигналне и машинске инсталације, технологија, саобраћај, сигнализација, спољно уређење и припремни радови). Такође, Предлогом уредбе се прописује да елаборати и студије садрже начине потребне за испуњење основних захтева за павиљон и друга техничка упутства и податке од значаја за постављање и уклањање павиљона.

На крају, Предлог уредбе предвиђа да се привремена грађевинска дозвола за постављање павиљона издаје решењем у року од пет радних дана од подношења уредног захтева. Решење садржи податке о инвеститору и финансијеру, уколико је примењиво, податке о павиљону и локацији на којој се поставља, податке о лицу које је израдило идејни пројекат и главном пројектанту, рок у коме се павиљон може користити, а који не може бити дужи од 15. новембра 2027. године, до када се сви павиљони морају уклонити у складу са преузетом међународном обавезом Републике Србије, констатацију да је идејни пројекат саставни део решења о привременој грађевинској дозволи, као и констатацију да је инвеститор, односно учесник као финансијер, дужан да пре почетка постављања павиљона поднесе надлежном органу пријаву почетка извођења радова.

4. Анализа економских ефеката

1) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нови, укида или мења постојећи административни поступак и/или административни захтев за привредне субјекте и који су позитивни ефекти овог решења? Да ли предложена решења утичу на повећање или умањење административних трошкова¹ и колико износи повећање или умањење административних трошкова које сноси привредни субјект?

Описати административни поступак и/или административни захтев који се уводи, укида или мења и одредити привредне субјекте на коју се односи (правна форма, величина, делатност, итд). Проценити износ повећања или умањења административног трошка који настаје као последица увођења, укидања или измене административног поступка и/или административног захтева. Одредити да ли је у питању једнократан или понављајући трошак (ако се понавља – одредити интервале у којима се понавља). Представити позитивне ефекте (користи) увођења новог, укидања или измене постојећег административног поступка и/или административног захтева, и одредити циљне групе (привредне субјекте, грађане, органе, односно организације који врше јавна овлашћења, итд.) на које се односе позитивни ефекти. Износ повећања или умањења административног трошка може се проценити применом модела стандардног трошка.

Предложеним решењима Предлога уредбе разрађује се посебан административни поступак за издавање привремене грађевинске дозволе за постављање и уклањање павиљона у оквиру Изложбе, а који је регулисан Законом. Поступак се односи на учеснике, односно лица које испуњавају услове за учесника Изложбе, у складу са Конвенцијом о међународним изложбама и прописима донетим за њено спровођење, као и спонзоре, партнере и друга лица које стекну право на постављање павиљона за учеснике на Изложби.

У односу на редован поступак предвиђен прописима којима се уређује планирање и изградња објеката, поступак је поједностављен и временски краћи, јер се за постављање и уклањање павиљона као привремених изложбених објеката не прибављају локацијски услови, чиме се избегава спровођење додатне фазе поступка и прибављање додатне документације, као и централизован, будући да све привремене грађевинске дозволе издаје министарство надлежно за послове просторног планирања и изградње објеката. Такође, у односу на редован поступак, скраћен је рок за уклањање павиљона као привремених објеката на 15. новембар 2027. године, до када се сви павиљони морају уклонити у складу са преузетом међународном обавезом Републике Србије.

7. Анализа управљачких ефеката.

1) Које активности је потребно спровести и у којим роковима како би се омогућила примена прописа? Која организациона јединица унутар органа, односно организације који врше јавна овлашћења, је одговорна за спровођење ових активности?

Потребно је прецизно навести конкретне регулаторне (доношење подзаконских и општих аката, усклађивање других прописа са прописом који се предлаже) и нерегулаторне

активности (информативно едукативне кампање, обуке запослених за примену нових прописа, техничко технолошке и организационе промене, итд.) које је потребно предузети како би се омогућила примена прописа, као и рок за њихово спровођење. Навести орган, односно организацију која врши јавна овлашћења и унутрашњу организациону јединицу која је одговорна за спровођење активности. Навести на који начин ће се успоставити међуинституционална сарадња између органа, односно организације који врше јавна овлашћења надлежних за примену прописа.

За ефикасну примену Предлога уредбе потребно је да се запослени министарства надлежног за послове просторног планирања и изградње објеката као надлежног органа за издавање привремених грађевинских дозвола за павиљоне учесника, упуте у специфичан контекст унутар којег се издају ове дозволе, као и да се успоставе интерне процедуре за поступање по захтевима за издавање привремених грађевинских дозвола по основу Предлога уредбе.

2) Одредити капацитете органа, односно организације који врше јавна овлашћења који је потребно ангажовати за примену прописа. Да ли су капацитети довољни за примену прописа?

Одредити организациону целину у оквиру органа, односно организације који врше јавна овлашћења која ће вршити надлежности дефинисане прописом. Приказати људске и материјалне (опрема, простор, софтвер, итд.) капацитете које је потребно да ова организациона целина ангажује. Проценити постојеће и навести да ли је потребно обезбедити додатне капацитете и начин на који ће се ти капацитети обезбедити.

За примену Предлога уредбе надлежно је министарство надлежно за послове просторног планирања и изградње објеката. Постојећи људски и материјални капацитети министарства, укључујући софтверска решења, оцењују се као довољни за примену прописаних решења.

3) На који начин предложена решења прописа утичу на ефикасност, одговорност и транспарентност рада органа, односно организација који врше јавна овлашћења надлежних за примену прописа?

Описати предложена решења прописа која директно или индиректно утичу на брже и једноставније вршење надлежности органа, односно организација који врше јавна овлашћења уз ефикасније коришћење расположивих ресурса и описати утицај? Да ли се предложеним решењима прописа јасно одређује надлежност за примену прописа између органа, односно организација који врше јавна овлашћења (на пример у случају заједничког надзора)? Да ли се омогућава циљним групама и заинтересованим странама да имају увид у начин примене прописа (на пример доступност информације о начину спровођења административног поступка, праћење кретања предмета, јавност регистара и евиденција, доступност извештаја, итд.)?

Предлогом уредбе је предвиђено да министарство надлежно за послове просторног планирања и изградње издаје привремену грађевинску дозволу за постављање и уклањање

павиљона, при чему се поступак спроводи кроз Централни информациони систем за електронско поступање у оквиру обједињене процедуре. На тај начин обезбеђује се јединствен, ефикасан и централизован поступак издавања аката неопходних за реализацију Изложбе, уз смањење административног оптерећења и омогућавање одговарајуће транспарентности. Додатно, посебан режим прописан Законом и ближе уређен Предлогом уредбе предвиђа да се за постављање и уклањање павиљона не прибављају локацијски услови, чиме се поступак значајно убрзава. Такође, у односу на редован поступак, скраћен је рок за уклањање павиљона као привремених објеката на 15. новембар 2027. године, до када се сви павиљони морају уклонити у складу са преузетом међународном обавезом Републике Србије.

Предлогом уредбе је даље прописано да се привремена грађевинска дозвола издаје у року од пет радних дана од подношења уредног захтева, у складу са општим режимом прописа којима се уређују планирање и изградња објеката, чиме се обезбеђује благовремена реализација активности неопходних за организацију Изложбе, уз очување правне сигурности и несметаног спровођења поступка. Циљним групама и заинтересованим странама омогућен је увид у примену Предлога уредбе кроз јавност Централне евиденције обједињених процедура и праћење тока предмета.

8. Анализа финансијских ефеката.

1) Колико износе јавни расходи примене прописа и из којих извора финансирања ће се обезбедити средства?

Описати предложена решења прописа која директно или индиректно утичу на повећање јавних расхода. Навести процењен износ трошкова које ће сносити органи, односно организације који врше јавна овлашћења за примену прописа. Навести изворе финансирања из којих ће се обезбеђивати потребна средства (буџет Републике Србије, задуживање, донаторска средства, буџет аутономне покрајине, буџет јединице локалне самоуправе, буџет јавне установе, итд.) и износе који ће се обезбедити из сваког извора финансирања.

Не очекују се додатни буџетски трошкови нити повећање јавних расхода услед примене Предлога уредбе.